

P.Z.E. br. 75 / 8

Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista
Zagreb, 14. lipnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona koncesijama, drugo čitanje, P.Z.E. br. 75

Na temelju 196. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora na Konačni prijedlog zakona o koncesijama, drugo čitanje, P.Z.E. br. 75 Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista podnosi

AMANDMAN I.

Na članak 7.

U članku 7. stavku 1. točki 3. riječ „nadležno“ mijenja se u riječ „predstavničko“.

U članku 7. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi: „(7) Na pitanja sukoba interesa u postupku davanja koncesija na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članaka 75., 76., 77., 78., 79., 81. i 82. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, br. 120/16.).“

Obrazloženje

Osigurava se da o svim koncesijama odlučuju županijske skupštine, odnosno gradska i općinska vijeća kao predstavnička tijela, a ne gradonačelnici i župani.

Precizno se uređuju pravila o sprječavanju sukoba interesa u postupcima davanja koncesije i to pozivanjem na iscrpna pravila iz važećeg Zakona o javnoj nabavi. Pritom se kao posljedica utvrđivanja postojanja sukoba interesa određuje konkretna pravna posljedica, ništetnost ugovora o koncesiji.

AMANDMAN II.

Na članak 14.

U članku 14. stavku 3. točka 3. i 4. postaju 4. i 5. te se dodaje točka 3. koja glasi: „Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću i obavezno uključivanje građana, udruga i predstavnika lokalnih vlasti u kojima se nalazi predmet koncesije, odnosno onih na koje će djelatnosti iz koncesije imati izravan učinak.“

U članku 14. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi: „(8) Ako je davatelj koncesije koja se daje za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra nadležno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, prije započinjanja postupka davanja koncesije davatelj koncesije mora na obavijest o namjeri davanja koncesije pribaviti prethodnu suglasnost nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi opće ili drugo dobro koje je predmet koncesije.“

Obrazloženje

Potrebno je propisati sudjelovanje predstavnika lokalnih zajednica i predstavnika zainteresirane javnosti u stručnom povjerenstvu za koncesiju (za pripremu natječaja i odabir koncesionara)

Predlaže se propisati obvezu jedinice područne (regionalne) samouprave na pribavljanje prethodne suglasnosti jedinice lokalne samouprave ako se koncesija daje za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra na području te lokalne samouprave.

AMANDMAN III.

Na članak 15.

U članku 15. stavak 1. mijenja se tako da glasi:

“(1) Davatelj koncesije može rezervirati pravo sudjelovanja u postupcima davanja koncesije jedino zaštićenim radionicama i gospodarskim subjektima koji djeluju u skladu s kriterijima definiranim u Strategiji razvoja društvenog poduzetništva, čiji je osnovni cilj društvena i profesionalna integracija osoba s invaliditetom i drugih ranjivih skupina na tržištu rada, ako najmanje 51% zaposlenih osoba u tim radionicama, gospodarskim subjektima ili programima predstavljaju radnici s invaliditetom odnosno radnici koji pripadaju drugim ranjivim skupinama.

Obrazloženje

Potrebno je jasnije propisati odredbe koje bi spriječile dodjeljivanje vrijednih koncesioniranih dobara pravnim osobama bez ikakvog financijskog ili operativnog kapaciteta te je potrebno naglasiti da takve odredbe uz najavljene moguće izmjene Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, a koje idu u smjeru omogućavanja stjecanja stvarnih prava na pomorskom dobru i morskim lukama, otvaraju put privatiziranju pomorskog dobra odnosno njegova isključenja iz javne uporabe.

AMANDMAN IV.

Na članak 16.

U članku 16. stavak 3. mijenja se tako da glasi:

“(3) Kod koncesije za gospodarsko korištenje općeg dobra ili koncesije za usluge od općeg gospodarskog interesa, u stručno povjerenstvo za davanje koncesije obavezno se imenuje predstavnik odnosno predstavnici lokalne zajednice u kojem se predmet koncesije nalazi, te predstavnik odnosno predstavnici zainteresirane javnosti odnosno udruga ili grupe građana aktivnih u području zaštite javnog interesa vezanog za predmet koncesije. Broj članova stručnog povjerenstva za koncesiju je neparan, s najmanje 3 člana te najviše 11 članova.“

Obrazloženje

Potrebno je propisati da obavezno u povjerenstvu sudjeluju i predstavnici lokalne zajednice odnosno zainteresirane javnosti, pa u skladu s time i povećati broj članova povjerenstva.

AMANDMAN V.

Na članak 18.

U članku 18. iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

„(8) O studiji opravdanosti davanja koncesiji ili analizi davanja koncesije davatelj koncesije mora provesti javno savjetovanje.

(9) Na provedbu javnog savjetovanja iz stavka 8. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 11. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13. i 85/15.), a savjetovanje se može dodatno provesti i na drugi način.

Obrazloženje

Na ovaj se način želi u postupak davanja koncesije uključiti zainteresirana javnost u najranijem trenutku u kojemu se odlučuje o pristupanju postupku davanja koncesije. Također, predloženi amandman ima izraženu antikorupcijsku funkciju te omogućava nadzor javnosti u planiranju razvojnih projekata koji uključuju koncesije.

AMANDMAN VI.

Na članak 19.

U članku 19. stavak 3. mijenja se tako da glasi:

„(3) Opći dio studije opravdanosti davanja koncesije sadrži osobito: određenje vrste i predmeta koncesije, određenje radova i/ili usluga koji su predmet koncesije, mogućnost davanja koncesije na zahtjev, mogućnost davanja potkoncesije, uvjete pod kojima se radovi izvode i usluge pružaju, načela upravljanja i nadzora nad koncesijom, slijed provedbe postupka davanja koncesije i provedbe ugovora o koncesiji te izvještaj o sudjelovanju zainteresirane javnosti u procjeni opravdanosti davanja koncesije.“

Obrazloženje

Ako se propiše sudjelovanje zainteresirane javnosti onda se mora propisati i izvještaj o njihovom sudjelovanju u procjeni davanja koncesije.

AMANDMAN VII.

Na članak 30.

Iza članka 30. stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi: „ (4) Davatelj koncesije u gospodarske svrhe javnog dobra dužan je prije objave obavijesti o davanju koncesije ishoditi suglasnost za davanje koncesije od jedinica lokalne samouprave u kojoj se javno dobro nalazi.

Obrazloženje

U skladu s jačanjem načela supsidijarnosti i potrebnih koraka prema decentralizaciji koje će uslijediti teritorijalnim preustrojem Republike Hrvatske, potrebno je već danas jačati ovlasti postojećih jedinica lokalne samouprave (gradova i općina). U tu svrhu, predlaže se da se kao nužno propiše, ondje gdje je nositelj koncesije jedinica područne (regionalne) samouprave, prethodna obveza odobrenja koncesije iskazana od strane jedinice lokalne samouprave (grada, odnosno općine) u kojoj se nalazi prostor koji se daje u koncesiju.

AMANDMAN VIII.

Na članak 35.

U članku 35. stavci 3. do 9. postaju stavcima 6. do 12. te se dodaju novi stavci 3. do 5. koji glase:

„(3) Kada se daje koncesija na općem dobru ili kada se radi o koncesiji za usluge od općeg gospodarskog interesa obavezno se primjenju kriteriji ekonomski najpovoljnije ponude.

(4) Kriteriji za odabir ekonomski najpovoljnije ponude u slučajevima koncesija na općem dobru obavezno sadrže kriterije kvalitete, što uključuje tehničko dostignuće, estetske, inovacijske, funkcionalne i ekološke osobine i utjecaj na okoliš, operativne troškove i troškove upravljanja, ekonomičnost, servisiranje i tehničku pomoć nakon isporuke, kriterij minimalnog zadiranja u pravo jednakosti pristupa građana koncesionarom dobru ili usluzi te kriterij cijene usluge za krajnje korisnike.

(5) U slučajevima davanja koncesije na dobrima nad kojima se ne može stjecati vlasništvo ili druga stvarna prava, a kojima svi građani RH imaju jednako pravo pristupa, kao što su pomorsko dobro, zdravstvo i druga dobra, koncesijska djelatnost ne smije negativno utjecati na izvršenje prava građana osigurana drugim zakonima i Ustavom RH te jednakost pristupa dobru ili uslugama.“

Obrazloženje

Potrebno je regulirati posebnost zasnivanja koncesije na pomorskom dobru ili drugom javnom dobru, umjesto pristupa dvostruke regulacije (primjerice Zakon o koncesijama i Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama). I dosad su postojali bitni problemi u provedbi postupka koncesije kao i zaštite prava kada se radilo o koncesioniranim javnim dobrima zbog nejasnih odredbi o tome koji se zakon u kojem dijelu primjenjuje na postupak koncesioniranja. Zakon mora uvažavati specifičnosti svake koncesije, a ne prepuštati zasebno uređenje posebnih koncesija (primjerice koncesije na javnom dobru) u zasebnim zakonima.

AMANDMAN IX.

Na članak 66.

U članku 66. stavku 1. riječi: „te radi namirenja tražbinc založnog vjerovnika kada je koncesija predmet založnog prava u skladu s člankom 67. ovoga Zakona“ brišu se.

Članak 66. stavak 4. briše se.

U članku 66. nakon dodaje se novi stavak 9.: „(9) Odredbe st. 5 i 6 ovog članka ne primjenjuju se na koncesije zasnovane na nekretninama koje predstavljaju opće dobro i usluge od posebnog gospodarskog interesa koja su regulirana zasebnim zakonom.“

Obrazloženje

Amandmanom se briše dio odredbe stavka 1. u skladu s namjeravanim ukidanjem mogućnosti osnivanja založnog prava na koncesiji u korist financijske institucije.

Odredba predložena u članku 66. stavku 4. ukazuje na jamstvo da će se izvori vode i druga opća dobra za čije je korištenje dana koncesija, u postupku restrukturiranja Agrokora prenijeti jeftino nekom budućem koncesionaru mimo općeprihvaćenih pravila o tržišnom natjecanju pa i u području koncesija.

Davanje koncesije na bilo kojoj razini (bez obzira na to tko je davatelj koncesije) ne predviđa uključivanje zainteresirane javnosti koja predstavlja javne interese zajednice u pripremi davanja koncesije, niti u postupku odlučivanja kroz stručno povjerenstvo – uključivanje javnosti u najranije faze postupka bitno je i zbog smanjenja koruptivnih rizika. Ne predviđa se uključivanje lokalne zajednice i zainteresirane javnosti u ex-ante procjenu opravdanosti davanja u koncesiju (kao niti gore navedene naredne faze postupka) zbog čega je lokalna zajednica u potpunosti isključena iz postupka davanja koncesije i kada je predmet koncesije na njihovom području, te kada će zbog predmeta i načina realizacije koncesije morati trpjeti određenu štetu, ograničenje ili uskratu prava. Republika Hrvatska je još od 2007. godine potpisnica **Arhuške konvencije - Konvencija o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša koja predstavlja međunarodni pravni okvir u području zaštite okoliša**. Tim se dokumentom utvrđuju prava u vezi s okolišem kao pouzdana osnova za uključivanje građana u politike okoliša te se potvrđuje naša obveza prema budućim generacijama. Da bi se to postiglo javnost treba biti informirana, osviještena te se mora uključiti kod donošenja odluka. To je omogućeno provedbom Arhuške konvencije kroz pristup informacijama, sudjelovanje javnosti kod donošenja odluka i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša, što predstavlja tri glavna područja konvencije. Dokle god se to ne postigne, potrebno je spriječiti prijenos ugovora o koncesiji koji se odnose na opisane situacije.

AMANDMAN X.

Na članak 67.

Naslov iznad članka 67. i članak 67. brišu se.

Obrazloženje

Predlaže se brisati odredba o založnome pravu na koncesiji. Ocjenjuje se kako je predložena odredba diskriminatorne naravi prema potencijalnim zajmodavcima koji nisu financijske institucije te ne mogu biti založni vjerovnici. Također, predložena odredba narušava koncepciju založnoga prava kao stvarnoga prava uređenoga Zakonom o vlasništvu i drugim stvarnim pravima s obzirom da do ostvarenja založnog prava vjerovnika dolazi prijenosom koncesije na treću osobu pri čemu je financijska institucija kao založni vjerovnik izložena rizicima povezanim s obvezama iz koncesije te se nalazi u pravnome položaju davatelja koncesije.

**PREDSJEDNIK KLUBA MOSTA
NEZAVISNIH LISTA**

Miroslav Šimić

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Miroslav Šimić', written over a horizontal line.